

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2019.11.28.
COM(2019) 608 final

Ajánlás

A TANÁCS HATÁROZATA

**az afrikai, karibi és csendes-óceáni országokkal és régiókkal kötendő gazdasági
partnerségi megállapodásokra vonatkozó tárgyalási irányelvek naprakésszé tételéről**

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Az EU gazdasági partnerségi megállapodásokról folytatott tárgyalásokat az afrikai, karibi és csendes-óceáni országokkal és régiókkal 2002 és 2014 között. Az EU ezeket a tárgyalásokat a Tanács által 2002. június 12-én kiadott széles körű megbízatás és tárgyalási irányelvek (9930/02) alapján folytatta le.

Ugyanakkor számos körülmény – többek között a partnerek részéről felmerülő kapacitási korlátok – miatt a megkötött és végrehajtott megállapodások jelenleg főleg csak az árukereskedelmet érintik. Egyéb területek (például a szolgáltatások, a beruházás és a kereskedelemmel kapcsolatos kérdések) nem szerepelnek a megállapodásokban, azonban az úgynevezett „időszakonkénti felülvizsgálati záradékok” a jövőbeni felülvizsgálatok tekintetében kifejezetten említést tesznek azokról. Ez a helyzet azt jelenti, hogy a jelenlegi gazdasági partnerségi megállapodások nem teljes mértékben igazodnak a 21. század kereskedelmi realitásaihoz, valamint az EU és az érintett partnerországok érdekeihez. Ezért lehetséges, hogy az elkövetkező években érdek fűződik majd e megállapodások „elmélyítéséhez”, azzal a céllal, hogy azok kiterjedjenek egyebek mellett a szolgáltatásokra, a beruházásokra, a kereskedelem és a fenntartható fejlődés kapcsolatára, a szellemi tulajdonjogokra, a versenypolitikára és a közbeszerzésre is.

Jelenleg 31 ország hajt végre hét különböző gazdasági partnerségi megállapodást a különböző afrikai, karibi és csendes-óceáni országokban és régiókban.

Ezek közül öt átmeneti gazdasági partnerségi megállapodást végrehajtó kelet- és dél-afrikai ország (a továbbiakban: ESA) (Mauritius, Madagaszkár, a Seychelle-szigetek, Zimbabwe és a közelmúltban a Comore-szigetek) a tárgyalások beindítását kérte az időszakonkénti felülvizsgálati záradék alapján. A cél egy olyan átfogó megállapodás létrehozása, amely segíti őket a globális értékláncokban rejlő lehetőségek megragadásában. Ilyen átfogó megállapodásra irányuló tárgyalások megindítására került sor 2019. október 2-án Mauritiuson.

Az afrikai, karibi és csendes-óceáni országokkal és -régiókkal – köztük az ESA-val – további tárgyalásokra kerül majd sor a Tanács által 2002-ben megállapított, a tárgyalások megkezdésére vonatkozó felhatalmazást kísérő tárgyalási irányelvek alapján. A jelenleg érvényes 2002. évi irányelvek már átfogó jellegűek, és szinte minden kereskedelemmel kapcsolatos területet lefednek. Mindazonáltal, ezek az irányelvek részben elavultak a megfogalmazásukat, valamint a közelmúltbeli uniós szakpolitikai kezdeményezésekkel és prioritásokkal való összhangjukat tekintve, mivel a kereskedelem világszerte fejlődik, és a kereskedelmi és fenntartható fejlődési politikánk is erősödik.

A Tanács ezért a 2002-ben elfogadott tárgyalási irányelvek aktualizálását kérte annak érdekében, hogy ezen irányelvek szövege és tartalma összhangba kerüljön a kereskedelemmel kapcsolatos területeken és szakpolitikákban a közelmúltban bekövetkezett fejleményekkel, különös tekintettel az Európai Bizottság „A mindenki számára előnyös kereskedelem” című 2015-ös közleményére, továbbá a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrendre és annak 17 fenntartható fejlődési céljára, valamint a nemzetközi közösség által 2015-ben elfogadott, az éghajlatváltozás elleni küzdelemről szóló Párizsi Megállapodásra.

A kezdeményezés tehát hozzájárul a mindenki számára előnyös kereskedelemről szóló közlemény végrehajtásához, ugyanakkor figyelembe veszi a Cotonou utáni partnerségi megállapodásról folyó tárgyalásokat is. Szintén tekintetbe veszi a Bizottság elnöke által 2018

szeptemberében elindított, fenntartható beruházásokra és munkahelyekre irányuló Afrika–Európa szövetséget, valamint annak fontos elemét, a külső beruházási tervet.

E kezdeményezés közvetlen célja, hogy az AKCS-országokkal és -régiókkal kötendő gazdasági partnerségi megállapodásokra vonatkozóan aktualizált és a jelenlegi uniós tárgyalási gyakorlattal összhangban lévő tárgyalási irányelvekkel lássa el a Bizottságot, amelyek biztosítják, hogy az AKCS-országokkal és -régiókkal folytatott további tárgyalások figyelembe vegyék a jelenlegi kereskedelmi kihívásokat.

Az általános célkitűzés az, hogy olyan naprakész és korszerű kereskedelmi megállapodásokat kössenek az AKCS-országokkal és régiókkal, amelyek fellendítik a kereskedelmet és a beruházásokat, és támogatják ezen országok világ gazdaságba történő bekapcsolódását.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

A fenti célkitűzések összhangban állnak az Európai Unióról szóló szerződéssel (EUSZ), amely úgy rendelkezik, hogy az Európai Unió „előmozdítja valamennyi ország bekapcsolódását a világ gazdaságba, egyebek mellett a nemzetközi kereskedelemben érvényesülő korlátozások fokozatos megszüntetése révén”¹.

A célkitűzések teljes mértékben összhangban vannak a Cotonoui Megállapodás célkitűzéseivel és az abban foglalt általános elvekkel is.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

A célkitűzések összhangban állnak egyéb uniós szakpolitikákkal.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

Az EUMSZ 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdése, összefüggésben annak 218. cikke (3) és (4) bekezdésével.

A 207. cikk (4) bekezdése szerint a 207. cikk (3) bekezdésében említett megállapodások tárgyalása és megkötése tekintetében a Tanács minősített többséggel határoz.

Az EUMSZ 218. cikkének (3) bekezdése értelmében a Bizottság ajánlásokat nyújt be a Tanácsnak, amely a tárgyalások megkezdésére felhatalmazó határozatot fogad el.

Az EUMSZ 218. cikkének (4) bekezdése alapján a Tanács a főtárgyaló számára irányelveket határozhat meg, és egy különbizottságot jelölhet ki, amellyel a tárgyalások folytatása során egyeztetni kell.

Ami a gazdasági partnerségi megállapodást illeti, a Tanács már felhatalmazást adott a tárgyalások megkezdésére, és 2002-ben irányelveket bocsátott ki a Bizottság részére. A kereskedelem globális fejlődésével párhuzamosan azonban a tárgyalási irányelvek aktualizálása szükséges annak érdekében, hogy az EU közelmúltbeli szakpolitikai kezdeményezéseinek és prioritásainak fényében pontosabb keretbe legyenek foglalhatók az új tárgyalások. Ez többek között azt jelenti, hogy az irányelveknek tükrözniük kell az EU azon törekvéseit, hogy az uniós megállapodásokba nemzetközi szinten elfogadott munkaügyi és környezetvédelmi elveket és szabályokat foglaljanak bele, ideértve a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendre és az éghajlatváltozás elleni küzdelmet célzó

¹ Az EUSZ 21. cikke (2) bekezdésének e) pontja.

Párizsi Megállapodásra való hivatkozást. A jelenleg érvényes irányelvek nem tükrözik ezen szabályok hatékony végrehajtását és nyomon követését célzó rendelkezések, sem pedig a felek között e területen felmerülő viták kezelését szolgáló mechanizmus szükségességét.

A Bizottság ennek megfelelően ajánlja a Tanácsnak, hogy az EUMSZ 218. cikke (3) és (4) bekezdésével összefüggésben értelmezett 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdése alapján határozatot fogadjon el.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

A közös kereskedelempolitika az EUMSZ 3. cikke szerint az EU kizárólagos hatáskörébe tartozó terület. Ennek megfelelően a szubszidiaritás elve nem alkalmazandó (az EUSZ 5. cikkének (3) bekezdése).

- **Arányosság**

A Bizottság ajánlása összhangban van az arányosság elvével.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Az Európai Unió Tanácsának határozata az afrikai, karibi és csendes-óceáni országokkal és régiókkal kötendő gazdasági partnerségi megállapodásokra vonatkozó tárgyalási irányelvek naprakésszé tételéről.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELESEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

A soron következő fenntarthatósági hatásvizsgálat a kelet- és dél-afrikai országokkal kötött jelenlegi átmeneti gazdasági partnerségi megállapodás végrehajtására vonatkozó utólagos értékelő szakasszal egészül ki.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

A tervek szerint nem kerül sor a polgárokkal és az érdekelt felekkel folytatandó konzultációkra, mivel a szöveg módosítása nem jelentős.

A Bizottság azonban konzultálni fog a polgárokkal és az érdekelt felekkel azon jövőbeli tárgyalásokról, amelyekre az aktualizált tárgyalási irányelvek alapján kerül sor.

A kelet- és dél-afrikai országokkal (ESA) való gazdasági partnerségi megállapodások megkötésére irányuló soron következő tárgyalásokhoz fenntarthatósági hatásvizsgálat készül, amihez széleskörű konzultációra kerül majd sor az EU és az ESA régió polgáraival és érdekelt feleivel a megállapodásba foglalandó új kereskedelmi témák lehetséges hatásairól. A kezdeti megbeszélések 2019 októberében kezdődtek, és a fenntarthatósági hatásvizsgálatra a tárgyalásokkal párhuzamosan fog sor kerülni, a tárgyalási folyamatba történő visszacsatolás érdekében.

A fenntarthatósági hatásvizsgálat az érdekelt felek és a kereskedelmi tárgyalók közötti rendszeres, mélyreható konzultációk révén megvalósuló párbeszéd platformja, amely minden érdekelt fél számára lehetőséget biztosít a részvételre.

A fenntarthatósági hatásvizsgálat során a főbb érdekelt felekkel folytatandó konzultáció ki fog terjedni a közszférára, a nem kormányzati szervezetekre, a vállalkozásokra, a szociális partnerekre és a tudományos körökre.

Az EU és az ESA közötti gazdasági partnerségi megállapodáson túl ebben a szakaszban nem terveznek további tárgyalásokat más meglévő gazdasági partnerségi megállapodások elmélyítésére vagy kiterjesztésére. Bármely ilyen vállalást a lehetséges hatások régió- és országspecifikus értékelése, valamint az érdekelt felekkel folytatott átfogó konzultáció fog kísérni.

A Bizottság is rendszeres konzultációt folytat az érdekelt felekkel, többek között a kereskedelmi megállapodásokkal foglalkozó szakértői csoport², valamint a civil társadalommal folytatott párbeszéd³ keretében.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

Tárgyaltan.

- **Hatásvizsgálat**

Ebben a szakaszban nincs szükség hatásvizsgálatra, mivel az afrikai, karibi és csendes-óceáni országokkal és régiókkal kötendő gazdasági partnerségi megállapodásokra vonatkozó tárgyalások alapját a Tanács által 2002-ben a Bizottság számára kiadott meglévő felhatalmazás képezi. A tárgyalások tartalma nem új szakpolitikai terület; hanem az évek óta folyamatban lévő tárgyalások folytatása.

Továbbá, előzetes hatásvizsgálatra általában csak akkor kerül sor, ha támogatni kell azt a döntést, hogy egyes kereskedelmi partnerekkel tárgyalásokat kezdődjenek-e vagy sem, azaz mielőtt a Tanács felhatalmazást adna a tárgyalások megkezdésére. Ebben az esetben a Tanács már megerősítette, hogy nincs szükség új felhatalmazásra a kelet- és dél-afrikai országokkal kötött megállapodás elmélyítésére irányuló tárgyalásokhoz.

Mivel a jelenlegi tárgyalási irányelvek módosításainak hatóköre korlátozott, a hatás valószínűleg nem jelentős.

Amint az érdekelt felekkel folytatott konzultációkról szóló részben említettük, az Európai Bizottság fenntarthatósági hatásvizsgálatot tervez a kelet- és dél-afrikai országokkal kötendő új gazdasági partnerségi megállapodások megkötésére irányuló tárgyalásokhoz, amelyekre 2020 elején kerül majd sor. A hatásvizsgálat tartalmazni fog egy utólagos értékelési szakaszt, ami a jelenlegi gazdasági partnerségi megállapodás végrehajtására vonatkozik. Így oly módon értékelhetnénk a hatásokat, ami túlmutat a klasszikus fenntarthatósági hatásvizsgálatokon. Ugyanezt a megközelítést lehetne alkalmazni a többi meglévő gazdasági partnerségi megállapodás elmélyítésére irányuló jövőbeli tárgyalásokra is.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

Tárgyaltan.

- **Alapjogok**

A kezdeményezés teljes mértékben tiszteletben tartja az Európai Unió Alapjogi Chartáját, és különösen a személyes adatok védelméről szóló 8. cikket.

² <http://ec.europa.eu/trade/trade-policy-and-you/expert-groups/>

³ <http://trade.ec.europa.eu/civilsoc/meetdetails.cfm?meet=11531>

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A kezdeményezésnek nincs költségvetési vonzata.

5. EGYÉB ELEMEEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Tárgytalan.

- **Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetén)**

Tárgytalan.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

Tárgytalan.

A TANÁCS HATÁROZATA

az afrikai, karibi és csendes-óceáni országokkal és régiókkal kötendő gazdasági partnerségi megállapodásokra vonatkozó tárgyalási irányelvek naprakésszé tételéről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdésére, összefüggésben 218. cikke (3) és (4) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

mivel:

- (1) 2002. június 12-én az Európai Unió Tanácsa irányelveket fogadott el az afrikai, karibi és csendes-óceáni országokkal és régiókkal kötendő gazdasági partnerségi megállapodásokra irányuló tárgyalásokra vonatkozóan.
- (2) Az afrikai, karibi és csendes-óceáni országokkal és régiókkal kötött gazdasági partnerségi megállapodások időszakonkénti felülvizsgálati záradékokat tartalmaznak.
- (3) A kereskedelem globális fejlődésével párhuzamosan a tárgyalási irányelvek naprakésszé tétele szükséges annak érdekében, hogy pontosabb keretbe foglalhatók legyenek az új tárgyalások az EU közelmúltbeli szakpolitikai kezdeményezéseinek és prioritásainak fényében,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Bizottságnak címzett, az afrikai, karibi és csendes-óceáni országokkal és régiókkal kötendő gazdasági partnerségi megállapodásokra vonatkozó tárgyalási irányelvek a mellékletben foglaltak szerint módosulnak.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Bizottság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*